

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGETYES TARTALMU HETILAP.

Előfizetési feltételek:

Égész évre 2 frt.
Félévre 1 „
Negyedévre 50 kr.
Közlegyeknek 60 kr. postadíj bekludése
mellett egész évre ingyen.
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Piacz városház-épülettel szemben a
Molnár-féle épületben.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetési díjak:

Négy-hasasbas petit sorút 5 kr; többző-
rinál 4 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetésnél nagyon
kedvező engedmények tétetnek.
Bélyegűj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyiltét”-ben megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.

Hirdetések és előzetesek helyben a ki-
adó hivatalnál, Csáthy Károly és
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében,
Budapest: Goldborger A. V. és Haas-
senstein és Vogler, Bécsben, Prágában
Haasenstein és Vogler, A. Oppelk,
Schalchek H., Stern Mór és Párisban,
Hamburgban és Mainz-Frankfurtban: G. L.
Daub és Mosso Rudolf hirdetési
intézetében fogadtatnak el.

A zavargások mint a kereskede-
lem bénítói.

Az országszerte megindult céltalan zavar-
gások kézzelfogható szomorú eredményei már
is komolyan kezdenek jelentkezni a magyar
üzletvilágban. A kereskedelmi hitel sok tekint-
etben meg van ingatva s ennek súlyos követ-
kezményeit érzik már a kereskedőkön kívül a
gazdák és iparosok is.

A külföldi kereskedők, kik máskor ilyen
időtájtban ellepték a vasuti állomásokat, most
csaknem egészen elmaradtak, mert a legtöbb-
nyire tulzott hírek következtében a közbizton-
ságot nálunk sokkal rosszabbnak tartják, mint
a minő valóban. De még az csak hagyján, ha
csupán azon vidékek sanyoltságát meg a tulmúlt,
a melyek színhelyei a zavargásoknak; de fájd-
lom, az ebből eredő tartózkodás kihat a békes
szellemű vidékek kereskedelmi viszonyaira is,
a minek következménye aztán az, hogy a termelő
nem tudja értékesíteni gabonáját, ha pedig a
gazdálkodónak nincs pénze, akkor az iparosnak
sincs kenyere.

A vidéki kereskedők nagy része nem vá-
sárol sem gabonát, sem iparcikket, mert nem
tudja, hogy portékája nem kerül-e prédára.
Volt eset rá, hogy a külföldi bécsi sőt budapesti
kereskedők is megtagadták a hitelt, úgy annyira,
hogy a külföldiek meg a budapesti viszonyokban
sem bíznak. Vidékre már is csak előleges fizet-
és mellett és a megrendelő felelősségére küldé-
nek portékát, sőt az is megesejt, hogy a pénz-
intézetek a legjobb híri czegektől sem fogadtak
el kereskedelmi váltókat s — hir szerint —
még az osztrák bank is azon van, hogy kint
levő pénzeit behajtsa. Ilyen viszonyok termé-
zetesen súlyosan károsítják az országot.

Városunk és vidéke — hála a Gondvise-
lésnek — nyugodt. A napokban valaki — eléggé
meggondolatlanul — azt táviratozta egyik nagy
népi lapnak, miszerint itt zavargások vannak
kiszűlőben; ez egyszerű távirat elég volt arra
nézve, hogy kereskedőink egy némelyike a leg-
kiseb helyzetbe jusson az által, hogy a „gyá-
raknál tett megrendeléseit mint „nem teljesít-
hető”-t egyszerűen visszautasították.

Az országészerte megindult zavargásoknak
semminemű gya k r l a t i czejlük nincs, s leg-
főbb arra való, hogy a csőcseléknek alkal-

mat szolgáltatassan a rablásra, vagy pedig arra,
hogy gyakran a legbecstelisebb és tisztelhető
keresztény családapák legyenek áldozatai
pillanatszülte zsidóellenes gyöblötük fellobba-
násának.

Vajha hazánk békés lakói, belátva e hiá-
bavaló békétlenkedés szomorú eredményeit,
melyek közgazdasági és kereskedelmi viszonya-
inkat is igen érzékenyen sujtják, felhagynának
e meddő harcczal s más uton keresné a zsi-
kérdés megoldását.

Nagyvilági hírek.

A francia legitimisták mind
számosabban sorakoznak a párisi gróf körül s
„Union” jegyzéket közölt, mely a francia királyi
ház fejétől a párisi gróftól ismeri el. Don Carlos
vizont levelet intézett a spanyol legitimistákhoz, ki-
jelentve, hogy ő csupán Spanyolországra gondol.
Alfonz spanyol király, ki most Párisban időz. csi-
tőtökön fogadta a párisi gróftól. — A francia
kínai háborút londoni lapok tudósítái még
mindig valószínűnek mondják. — A jávai ka-
tasztrófa még az ischiai szerencselenségénél is
nagyobb mérvet öltött. A szemtanúk nagyobb-
része elveszték. A krakatonai tüzökből hogy kitö-
résre közel kilencz ezer ember ölt meg.
Krakotoa szigete eltűnt a tengerben. Három város
ment tönkre, Jáva egész nyugati része, a bantami
kerület elpusztult. A források kiszáradtak, a láva
mindent elborított s az élve maradt lakosok eme-
nekültek. A rombolás helyén új vulkanikus szigetek
keletkezének. A szundai csatorna, melyen a Kihinába
menő hajóknak át kell haladni s mely egyike a leg-
nagyobb forgalmú tengerszorosoknak, most járha-
talan. Két hollandi részről épített világító torony
még áll, de lámpájuk kialndt; mi annak jele, hogy a
személyzet már nem él. A bensülöttek közt az a
hir terjedt el, hogy a szerencselenséget az euró-
paikara haragú istenek küldték a szigetekre. Most
attól tartanak, hogy a hollandi kormány ellen fel-
fognak lázadni. — Cseccában e napokban lep-
telék le Garibaldi szobrát, de Costa ünnepi beszéde
után olyan zavargás tört ki, hogy a rendőrség meg-
tiltotta az ünnepély folytatását s a tömeget szétker-
gette. — A szultán egy konstantinápolyi távirat
szerint, állítólag kijelentette Radovitz német nagy-
vezetnek, hogy csatlakozik az osztrák magyar-
német poltikához. — Obrist Anna, ki Bécsben
magát és négy gyermekét megmérgezte, levelet ha-
gyott hátra, melyből kitűnik, hogy gyermekei is ön-
ként ittak a mérgephóbából; a család egykor vagy-
onos volt, de tönkre ment s Obristné és gyermekei
nem akartak nyomort szenvedni.

Fővárosi hírek.

A budapesti és debreczeni ke-
reskedő ifjak társulata közös felhívást
böcsötött ki a hazai kereskedelmi ifjusághoz, hogy
jó érdekeik megóvására s önmivelődesre egyeteket
alakítsanak. — Lataóbar Kálmán vasárnap
lépett fel, mint szerződött tag először. „Odette”-ben
Baehemel jelentéketlen szerepben lepett fel s a
fővárosi sajtó általában hidegen fogadta. — A
népszínházban hir szerint még e hóban von-
dégzerepelt fog Németh József, a budai szinkör
kedvelt jellem-komikussa; a „Cornevillei haran-
gok” Gáspár apójában s még két operettje és nép-
színműi szerepben lép fel. — A királyi ő fel-
sége a laxenburgi öröm alkalmából, a magyar
egizságügyminiszter előterjesztése kötszázötven-
elődteket kegyelmezett meg. — Az első uszora-
per már folyik a budapesti kir. törvényszék bü-
nyelnyitő osztálya előtt; a feljelentést a károsult fél
tette.

Vidéki hírek.

Zágrábban az erélyes katonai inté-
kedések megfélemlítették a zavargó csőcseléket, mely
most azzal mulat, hogy ganyuoveket gyart az állam-
hatalom képviselőire. Hervóies kormánybiztos „sár-
kány” nevet kapott, báró Lamberg királyi biztos
pedig „oroszlán, kit Tisza Kálmán vezet lánczón.”
A város különben már nyugodt, csak egyes házak,
boltok előtt örködnek katonák. Annál erőlyesobben
toly a vizsgálát, még pedig sikeresen. Az eddigi
házmotózások már kiderítették, hogy összeesküvés
létezett, oly czéllal, hogy a mozgalmak antiszemita
és szocialista irányt kapjanak; az is ki van derítve,
hogy a zavargó szbancok fejekint két forintot
kaptak. Az összeesküvés számai már a rendőrség ke-
zeiben vannak. Az elfogott Vucsetics pénzügyi tiszt-
viselő rokona a hasonló nevű képviselőnek s azelőtt
kedvence volt Dávid pénzügyi igazgatónak; a
színtén elfogott Kamecz Béné laibachi illetőségű,
foglatkozás nélküli kétes existenciája. A foglyok közt
van hir szerint egy realiskola tanár is. Most már
maga a zágrábi polgárság is erőlyesen közreműkö-
dik a zavargó elfolytatásában; minden utcára bü-
zötszokt választottak, kik a lakosságot s főkép az
idegeneket folyton szemmel tartják és mihelyt gya-
nos körülményt vesznek észre, közbe lépnek. Azt
hiszik, hogy ily módon vagy kézzre kerítik a bujto-
gatókat, vagy elriasztják a városból. Starcevicz
Dávidnak, a hirhét radikális képviselőnek és Tus-
kán sziszeki ügyvédnek a királyi biztos tudokra
adta, hogy jó lesz hat óra feloyása alatt távozniok
a városból, mert különben rendőrileg kiutasítják
öket. A szini előadások egyelőre meg vannak tilva,
a községi képviselők választása elhalasztva. A vidé-
ken meg egyre folytak a zavargások. Zágrábból,
mint jellemző tény jelentik meg azt, hogy a horvát
képviselők egy része, mindjárt a királyi biz-
tos elleni éles tiltakozás aláírása után, elment tisz-

telegni — a királyi biztoshoz. Záró Remberg igen
hidegen fogadta öket. sőt hir szerint meglepétsé-
t ki is fojzote e két lépés gyors egymásutánja
fölött. — Párbaj volt a nyireghyázi „Sóstó” er-
dejében Zoltán János alispán és Szunyogh Bertalan
újfehértói szolgabíró közt. Már rég feszült viszony-
ban vannak s hivatalos vitát is folytattak. A szolga-
bíró többi közt valamine azt írta: „ilyet csak az
mondhat, ki nyolcz gymnasiumi osztállyal többet
nem vэгтт.” Ezért hivta ki az alispán. Sobot a
szolgabíró kapott, még pedig agaszott, habár a go-
lyót még a helyszínen sikerült kivenni a jobb kar
felső részéből. — Zala-Egyerzegen hetfőn a
vásártéren elfogtak két idegen embert, kik arra
bizgatták a helybelieket, hogy ne hagyjanak fel a
zsídó hajszával, mert egy is nom sokára elvonul a
kutonasság; az egyik nagykanizsai zongorahangoló:
Vogronics György, a másik Jeger István peklegény,
kiről nem tudják: hová való. — Topolcán, a
hatósági jelentés szerint, Pollák Dávid kereskedő
nem fogott revolvert egy túzóltóra, hanem oldalára
volt kötve a revolver-táska s abban a megtöltött
forgó-pisztoly; ezt látták meg s o miatt vették il-
dőzöbe. — Mező-Szent-Györgyön, Veszprém-
megyében, Eötvös Károly hir szerint 80 ezer forint-
ért birtokot vásárolt. — Zagonban Schmelka
Károly mérnököt, kit oláh katonák elfogtak, egy
Deák Mihály nevű munkás szabadította ki, alpolhva
a katonákkal.

Nagyvárad hírek. Nagyvárad-
on vasárnap a város és megye érteimiségének
jelentésében folyt le az ügétő-és löverseny, a melyet
a biharmegyei gazdasági egylet rendezett. A kettős
fogatokra kitűzött 500 frankos első díjat Tisza István
két zsűrkéja nyerte, a 200 frankos másodikikat
Ehrlich fogata. Az ötszáz frankos állandított ismét
Tisza Istvánnak már gyoztes fogata nyerte; a más-
odik díjat Szabó István lovai. A löversenyben,
melyre hölygek túzólt ki díjakat, csak katonatisz-
tek vettek részt s az első díjat, értékes aranyórát,
gróf Széchenyi Károly főhadnagy, a másodikikat, bő-
röndöt, Eder Rudolf hadnagy nyerte. Végül bárkocs-
verseny volt. — A ref. lelkész v a l a z t a z s k o r -
ránsem fog vetni oly magas hullámokat, mint azt
előre jó sokan meggyöndöttek. Sokkal inkább érzik
a ref. hívek ez esemény méltóságát, semhogy med-
rőbbi kicsapó vagy egyáltalában észrevehető kortes-
kedésekbe, kapacitásokba böcsötözzenek. Az
egyház jövő évi százados ünnepe, a toronyépítés
kérdése, egyetértő békeséget igényel. Más oldalról
a pályázók is méltóságilag várják a választás napját
és eredményét, a nélkül, hogy csak egy hanggal ké-
rénének valakit, hogy ügyükben párthíveket szereze-
nek felkért egyének. Csakis ilyen csendes eljárás
fogja eredményezni, hogy a szentgyház kfolái
közt, csendességet, és jó békeséget talál a megvá-
lasztott új lelképítész. — Vitróló-dráma ma. A
nagypiaczi gyékénásátrak és vásári ládák örszere-
almkalmazni szokott mesterinasok egyike, régi beté-
ges folytán némi kárt tett a gazdájának vásáros
ládájában tartott árucikkék közt. Kedden reggel e

TÁRCZA.

Hozzá.

A hól te vagy, ott van világom,
Ott van világom, üdvöm, életem;
Mint áhítat a menyországban,
Rajongva ossig szívem szerelmed-n.
Széld arczod szivem legmélyén,
Kéjjel nappal mindig csak ott lelelem;
S elringatóldozom édes kéjén,
Mint a harmat a virág levelein.

Te vagy leányka életemnek,
Ez éjszakának, hajnal csillaga,
...Napsugarán rózsák teremnek —
Mosolyodon meny lett az éjszaka.
Oh áldom is, áldom az Istent.
Ki földre küldé, legszebb angyalát:
Hogy lennék boldog, hogy már itt lent
Atérezzem a meny boldogságát.

De Istenem! Mért fut le lopya
E rég nem ösmert könyösepp arczom?
Mért dobog szivem oly dobovga,
Ez keblemen oly ónsúlylyal mi nyom?
Megletjem-e okát e búnak?
Oh higijem-e mit sejtlemen zokog?
Hogy üdvöm ahl énámítás csak,
Bnyémnek vélt szíved másért dobog.

Oh nyugtass meg üdvöm, világom!
Mondá, hogy hazug, hamis e sejtelen,
Mely álmában bus éjszákjok.
Mint kisértezt kínozni megjelen.
Moud, hogy szivem szived világa,
S borja nyírfelőlőként tova száll:
Csak légy nappal le! Mi maradna
Homályban ily szép nap sugárinál.
Pápay Imre,

Szatyi ur.

Mikor a tavaszon megjelent az „előleges szin-
házi jelentés,” a színeszek szerepkörének ismerte-
tés sorában Szathmáry Árpád neve után nyoma-
tásiban is azt olvastuk, hogy ő „minden.”

Persze, hogy megbotránkozott ezen a jelzőn
egy pár olyan magamforma urlembert, a kik évenkint
a színpalot is csak egyszer szokták elolvasni, a leg-
első napon, azután többé rá sem néznek.

Hanem azért színházba sem járnak.
Hát pedig mi, botránkozók, ha visszaemléke-
zünk az 1880-ik évi szini idényre és amaz idény
színpalját végig betűzzük, azt találjuk, hogy Szatyi
ur az 1880-iki 120 előadás közül 110 előadásban
vett részt személyesen.

Gyengén huzta a pegazus a művészet taligáját
ebben az évben, s hogy a jármű bele ne rekedjen
a „divatos részvételek” kátyújába, a felesleges
terhet a társulat köréből utnak eresztették, s ez a
derék fia (mert fiatal ember ó kérem ma is) azzal
vizsgálatgata szomorgó direktort, hogy „sebab ké-
rem, huzom én azt a szekeret szakadatlanul, a ki
szeret majd követi!”

És játszottak Nyilvai Irmával panasz nélkül,
szakadatlanul! Egyiknek sem jutott észébe a „gyen-
gékedés.” Betegnek meg pláne soha sem voltak, pe-
dig aig jutott annyi idcjük, hogy szerepüket átöl-
vasbassák.
Szathmáry Árpád, hogy jutott a szini pályára,
azt én nem tudom. De aig is tudja valaki, mert a
mint töle ilyet kérdeznék, örökké kacagásra álló
arcza elkomolyodik, s csak annyit felel: „bát hallja
az ur, nekem nincsen biográfíám, én csak olyan
„parasz”-t csinész vagyok, a kinek teagnptól maig
terjed az élettörténete, punktum!”

Született erre a „mesterség”-re, mint a czi-
gány a hegedű kezelésére s úgy megjátszik egy-egy

darabot, hogy a játék közben maga is sir, maga is
kaczag!
Tanulni; szerepének nem tudásán aggódní még
senki sem látta! Mikor egy-egy nagyobb szerep
jutott (ilyen pedig majdnem minden estére jutott)
a kezébe, megnézte annak első és utolsó lapját, s
azt felelte önmagának: hogy no jó, ezzel is készen
leszek! A szerepet egyszer átolvasta, azután eltelte
állólhelyre, egy kis öszegyűrt papirt mutatott fel,
ha „tanulni valója” iránt megkérdeztek: azt mondta,
hogy arra a kis gyűrött papírra van felírva az ő
szerepe.

Némely szerepet különösen véteknék tartott
betanulni. Azt mondogatta ezekre, hogy jobban
tudja ő azt, mint a ki írta.

És tudta is, azonkívül eljátszotta ugy, hogy
a szerző, évek mulva is emlegette a Szatyi ur ala-
kítását!

Aiig ér véget az előadás, már ő ott van jó
barátai körében, a kik vele s kikkel ő maga szí-
vesen „virasztja” át az éjszakát, mert hiszen az
élet rövid, reggel 9 órákor a próba ugy is kezdő-
dik s megspórolja az ember a feltöltözés fárada-
lmai!
Ma a lángész, mely neki tulajdona, oly szép
harmonióban van egyesülve ó speciális perna-
hajderségével, hogy nem szeretni őt — lehetetlen!

És ott van azok mollett az a jó sziv, mely
édes anyát, jó barátot, igazi melegséggel tud
szeretni!

En aig jutottam hozzá, hogy megismerjem
1876 óta törekedtem rá, s azt csak 1882-ben ér-
tem el, mikor a Weinberger-féle szeszgyár a „tiszt-
teletemre” kigyulatótt.

Az ideig került ő engem, mint a hogy kertüni
szokott minden újságíró. Hanem a mikor meghal-
lott, hogy a csoncoksám egy kicsit kétté tört, oda
jött közlelembe, nem volt előtte többé tekintély —
sem jóbarát, sem hatóság. Követelte, hogy engem
csak ő ápolhasson.

Ekkor aztán felvett az ölébe s könnyedén, mint
Nagy Kristóf a kicsiny gyermekét, feltett a túzóltó
kocsijára, hazakisért, s ölben vitt fel lakásomra,
mindig kérve az uton, hogy hajtsunk ő hozzá, az
ő lakására.

Apolni fog ő engem ugy, a hogy e földön bár
ki ápolhatja.

Azóta, — nem tagadom — szeret egy kicsit.
De ha színeszéletét felhozta, melyből megvallom,
szerettem volna ez alkalommal ellopkodni apró épi-
zódotok, ott hagyott a fakténcél, azzal mentve ma-
gát gyakran péntek este 9 órákor is, hogy: „neki
most sietni kell a próbára!”

Könnyelmű, de nemes szívi, és a kifogásol-
hatlanságig becsületel! Utcazi öltözékével nem tö-
rődik. Neki jó az ügyis. Hanem mikor a színpadon
megjelen, ki van huzva ugy, hogy a miniszter tisz-
teletere induló szolgabíró vagy a leánykerőbe ké-
szülő jogász, megirigylheti, miként áll Szatyi
urón a frakk.

Az a természetes kedélyállapot, mely erőlte-
tést, sem a bohózatban, sem a drámában nem áru-
el soha, néha néha könyhullatásban, néha pedig
va kmerő mókázásban nyilvánul. És az ilyen is oly
jól áll neki, hogy azt töle csak kevesen veszik ros-
néven, s eljárását ez apprehendálókál el tudja más-
nap felejtetni.

Szerépet ritkán tanulja meg. Mondva nagyon
röla, hogy egy alkalommal Aradon a szerepből ki-
folyólag Lumpánzi Vagabundusban összeveszett
társával a színpadon. Saját észjárásának csodálatos
utvesztőjén haladva, oda mond annak mindent, sze-
rep szerint, szerepen kívül, ugy, hogy maga is in-
dulatba jön. És a másik pillanatban teljesen le-
cesendülvöl odalép társához, fogadást ajánl annak,
hogy kivetkőzteti a mellőnyéből, azon az áll he-
lyen, a nélkül, hogy kabtját érintené, illetve vé-
tne.

A színesz elbámul, szerepéből teljesen kiesik,
a közönség szintén elbámul, s ő ez általános bá-

miatt megjött, elfutott, s mert később azt hallotta, hogy gazdája többé nem is fogja visszafogadni, más oldalról elhagyatottsága és régi betegsége által is buszita viroliot ivott. A délelőtti órákban roppant kínok által gyötörve a Teley-utcai fiiskola udvarán keresett menedéket, innen szállították egy taligán a kórházba a halott halvány, magával is tehetetlen szerencsétlen fiút.

Tisztelt szerkesztő ur! Nem rég anyai kalászkórtó rengő földünk, letarolva immár az aratás megkezdéséről hírdetik. A termés általánosságban, közepeszerűnek mondható. A búza a jól és gondosan nevelt földekben megegyező jómüveltségű a gazda számítását bőven kielégítő mennyiségben. A hegyaljáról olvasva a t. olvasó közönség, gondolata nem annyira a veteményes növények mikénti állapotára terjed ki, mint inkább azon vesszőkre, melyek ha a Gondviselés által épségben megtartanak és helyesen gondolkodva kezeltenek: aranyakat teremnek. Szőlőnk állása, hasonlítva az évet a két előbbi mostoha évekhez — jó órában legyen mondva — szép és reménytelen kecsgetté a rajta szemével függő és nem csüggedő szőlő-birtokosokat. Szeptember elején vagyunk, a szőlő bökvetkezéig még számos csapások érhetik a napzamosok véréjébe által áztatott és művelt szőlőket. Ha az időjárás szabályozható, úgy azt hiszem a hegyaljak szívesen beleegyeznek, hogy az időt meghatarozó: meleg napokat rendelne a szüret bevégezéséig! De ez mivel nem tehetjük, mivel mindnyájunk sorsát a mindenséget alkotó erő és kézi intézi, úgy nyugodjunk meg amennyiben, mely a vékségi életet, hogy ami adva lesz, azt elvesszük! A meleg napok, a melyek ha tartósak lennének, igen előmozdítanak az asszu képződését; mely szerencsés körülmény igen kívánatos és óhajtott, mert 1880 óta valódi jó asszút nem szedhettünk. Ha tehát még egy pár éven át asszuban szőlőködni fogunk, úgy a jelenleg 2 frot őr 1/2 liter asszubar ára megnegyeszedhetik, sőt ritkaság gyanánt fog szerepelni és csak hirtől fogjuk hallani, hogy még asszubar is létezik. A valódi asszu nagy ritkán képződik, vannak esetek, hogy némelyik szőlőgazda évenként szedet — akár jó akár nem, asszu, de ez csak névleg asszu, a valódi édes-erős zamatot, mely az asszubar jó jellemvonása, nélkülül. Csakis ha a napnak éltető állandó meleg sugár három hónapon át kedvez a szőlőnek, várható jó penészmentű asszút. Ez idén szintén reményelhetünk, csupán csak az agaszt bennünket, hogy a természet fejlődése ez éven igen kissé hátramaradván, a szőlőnek érese is hátra lett mozdítva, úgy hogy a valódi meleg nem találta a szőlőgerezdeket azon állapotba, a melyek érleltető erejét úgy kellett volna kifejtenni, amint azt a hegyaljai szőlő megkívánja! — Társadalmi életünket ami illeti, mondhatom zavartalan. Szomszéd városunkban kitört ugyan a zsidó-hecc, de ez csak szalmaláng volt, hevenyében megteremtve egy füzeset alkalmává. Csendesen van itt is a nép, csak a zsidók ne adják meg az actiót. Egy augusztus májális is tartott aug. 5. a helybeli önk. tüzoltók javára, mely igen jól sikerült, anyagi tekintetben is szépen jutalmazván, az önfeláldozó nemes emberbarátok ügybuzgóságát. — A fenséges trónörökös családjáról történt szerencsés szletés alkalmából a helybeli román kath. templomban hálaistenisztelet tartott este 6 órakor az összes hivatalok jelenlétében szent. 5-6 Bergler Gyula prepost-plebános ó nagysága tartván nagy innepélyességgel. Isten velünk! Tokaj, 1883. szept. 5.

Brett Gyula.

Degenfeld József, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, több megyei és városi tisztséssel, a honvéd tisztkar stb. Az őszi katonai szemlélet kedden reggel tartotta meg a meg a külső paragi új gyakorló tere, hova a gyakorlatok megismerésére a városból nagyszámú néző közönség ment ki. József főherceg Csáky ezredes és Becsey Antal őrnagy előtt kiváló megelégedésfejezték. A szemle 11 órakor véget ért. Ugyanaznap főherceg és „Bika” vendéglőben ebédt adott, melyen Nyári és Gyaczy táboronkban kívül jelen volt a honvéd tisztkar egyrésze is. Hivatalosok voltak az ebédre gr. Degenfeld József Hajdumegye főispánja és Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester. József főherceg a kedden esteli vonatral városunkból elutazik. — **Országos kiállítás.** Az 1885-ik évben Budapesten rendezendő kiállítás helyi és vidéki bizottságai mult szombaton délután alakították meg városunkban, a főispán előnölkete alatt tartott értekezleten. Ez értekezlet a vidékről is számosan vettek részt. Az értekezlet jegyzőül Békéssy László és Ferenczy Elek választották meg. Ezután megbeszéltek a kiállításra a bejelentések módjait és egyéb ezzel kapcsolatos ügyek. **Főiskolánkban** hétfőn d. e. 9 órakor nyitották meg ünnepélyes istenisztetélettel az imateremben az új tanév, az összes tanárkar jelenléte mellett. A hálaadó imát a gyakorlati theologia tanára, Csiky Lajos mondta. — **A cs. k. 15-ik huzzárezred** f. hó 18-án végzett őszi gyakorlatla után városunkba visszatér. — **Hálalozás.** Gelenczei Pál, a debreczeni realiskola igazgatója hosszas szenvedés után épen midőn üdülmi melnt volna a tiroli hegyek közé, ntközben Linzben elhunyt. Gelenczei P. közel 40 évet töltött a tanügyi tere városunkban s a város ügyeinek kezelésében is tevékeny részt vett. Holt teste — hir szerint — ott tétetik örök nyugalomra. Béke lengjen porai fölött!

Ujdonságok.

— **Beszámoló.** Thaly Kálmán, városunk első kerületének képviselője a mult vasárnap tartotta beszámolóját a városban nagy tanácssteremben, mely daczára a kellemetlen időjárásnak egészen megtelt, s a szónokot gyakori éljenzés szakította félbe. Este a vendég tiszteletére kedélyes lakoma volt a Király-féle vendéglőben, hol sikerült felkösztönnök mondatok: Thaly Kálmán, Kiss Áron, Kiss Albert, Somogyi Pál, Csutak Kálmán, Gáspár Imre, B. Nagy János, Herczeg János, Koltai Lajos, Keszei János, Thalviser Alajos stb. A kedélyes társaság éjfélokor oszlott szétjél.

— **Elővadás.** Benedek János, főiskolánk egyik legzebb tehetségű és késztültségű növendéke és lapunk rendes dolgozótársja városunkból Budapestre távozott tanulmányainak folytatása végett. A széles körben ismert derék ifjú tiszteletre tanulóársai sikerült estélyt rendeztek. A derék ifjú lapunk utján vesz bucsut midazon jó ismerősöit, a kikkel azt személyesen netán nem tehetne volna. — **Gyászhir.** Melyen megilletődve vettük a gyászhir, hogy Dr. Altman Leo, Mármárvármegye egykori főorvosa, a mindenki által tisztelt és szeretet derék hazafi, férj és apa, kinek városunkban is kiterjedt rokoni és barát összeköttelése voltak, a hó 6-ikán elhunyt. A végtelenül lesojtott család találon vigaszt és enyhülést amaz általános részvében, mely az elhunyt érdemeiben megöszült, derék férjút sirjóhoz kísérel. Áldás emlékének! A család által kiadott gyászjelentés így szól: Alantirottak a legnagyobb fájdalom érzésével tudatják, miszerint Dr. ALTMAN LEO orvostudor, volt tb. megyei főorvos, szab. áll. m. k. honvéd-orvos s az 6-án életének 62-ik, boldog házassága 31-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt földi maradványai f. évi szept. hó 7-én d. u. 1/2 órakor fognak a héber vallás szerintása szerint az anyaföldnek visszaadni, mely végztisztességétre az elhunytak rokoni, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. M. Szigeten, 1883. szept.

hó 6-án. Béke hamvaira! özv. Altman Leoné szül. Roth Victoria mint híves. Dr. Altman Izidor, Altman Ferencz, Altman Irén, Altman Ödön, mint gyermekek. Groszná szül. Altman Helén és férje, Bihaliné szül. Altman Nella és férje, mint testvérek. Altman József, mint após. Altman Károly, Adolf, Ferdinánd, Róth Jakab és neje gyermekeivel, Róth Lipót, mint sógorok. özv. Altman Ferenczné — Stern Rozália, annak gyermekek Károly és neje, Emma és férje Stárk Izidor, Hermína és férje Meisels Leo és Julia, Altman Johanna és Mária, mint sógorok.

— **Hírek a budai szinkörből.** Budán tegnap került először színe „A komámszony”, Mankróczy János új három felvonású népsziműve, mely a legutóbbi népszimű pályázaton drámaisága által keltett figyelmet. A főb szerepeket Kissné s Ditróiné asszonyok és Orley Flóra k. a., továbbá Ditrói, Abonyi, Kiss Mihály, Németh és Rónaszéki játszották. — Jövő kedden lesz Krecsányiné asszony jutalomjátéka a „Plebános szakácsnéja” című sziműben. — Ugyancsak a jövő héten adják a „Donna Juannita” operette-t a hirlapírók nyugdíj-intézete javára. — Váradi Antal epölógia e hó 23-án kerül színe s a társulat 25-én indul Debreczenbe. — Két vendég lép föl még a társulat távozása előtt: egy fiatal szalon-zsinezs és Tikkári Vilmos, ki az operatől átlép az operetethez.

— **Pályázati híradés.** A beszerzésbányai püspök adományozási jogához tartozó Szamko-Mialtro-Ben dik féle alapítványi évi 40 ftrtos iskola ösztöndíjak egyike megürülven arra nagyméltóságú közoktatási m. kir. ministeriumnak f. évi szeptember hó 2-án 29152 számú rendelete folytán pályázat hirdetteték. Pályázhatnak breznóbányai születésű rom. kath. szegény ifjak, kik az elemi iskoláig jól sikerrel bevégezték. Az alapító rokoni elsőbbséggel bírnak. A folyamodók iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket f. évi szeptember 30-ig a breznóbányai római kath. plebániai hivatalnál kötelesek betérjesztetni. — Debreczen, 1883. szeptember 10. Kiss József kir. tanfelügyelő.

— **A régi egyforintos bankjegyen.** A kinek még van, siessen még e hóban tulajni. E bankjegyet, melyek 1866. Julius 7 dikén adtak ki, a hivataloknál már csak e hó végeig fogadják elfizetésben. Október elején tul már csak a budapesti állami központi pénztárnál veszik át kész pénzben. Értékük később is, 1888 június végeig, megmarad még, de bevéltások formásággal, kérvényekkel fog jární; 1888 június utolsó napján pedig teljesen elenyészik értékük. Mindenesetre legjobb kiadni még a folyó hóban, azért mindazok kik pénz tartogatnak fölkiájban, nézzék át: van-e köztük régi egy forintos is ha van, költsek el. Akkor nem lesz vele fáradás.

— **Végi Sámuel és testvére** „cég” alatt egy a mai kor kívánalmainak megfelelően berendezett saját készítményű asztalos és kárpitos butor rakárt nyitott meg városunkban. Kellő tőke és szakismeret azon kellemes helyzetbe juttatnak, — mondja az illető cég körlevelében — hogy igen t. vevőiket, minden a butorszakmába vagy árukban (u. m. asztalos, kárpitos, esztergályozott és vasbutorok, továbbá tükörök, képek stb.) teljes megelégedésre szolgálhatjuk ki. E derék ifjú iparost ajánljuk a közönség figyelmébe?

— **Mai számunk** „tárca rovata” melyet a „Nagyvárad” belső dolgozótársja Rátkay József a Szathmár A. legközelebbi váradi jutalomjátéka alkalmából írt, igen jellemző adatokat szolgáltat a mi felhethetlen kedvencünköröl, Szathmár Árpádról, (alias „Szatyí urról”) ki Szegedre mentében, hozzánk is belátogatott s lapunk szerkesztőjének volt igen kedves vendége. Ajánljuk az érdekes karcolatot, olvasónk figyelmébe.

— **Laptársunk,** a „Debr. Ell.” megczáfolja, azon általunk is regisztrált, hirt mintha Zeiter kapitányra a nagyváradi gyakorlati alkalmával rálöttek volna. Mi e hirtnek tekintélyes állasu és szavahibot egéntől hallottuk, aki épen akkor Nagyváradon tartózkodott. Annál kevésbé tudjuk tehát megmagyarázni az okot, a mi miatt Zei-

terer kapitány be adta lemondását mely hirt — daczára a czáfolatnak — még mindig fentartja magát.

— **Mikor a mama nem tud francziánul.** „Ugy-e, Berta, a sziv, az francziául, le coeur?” — „Nem, le, hanem „la coeur.” — A két kis leány heves vitába ered a „le” és „la” fölött, migem belép a mama, semmi rosszat sem sejtve. „Mama, hogy kell mondani: le coeur vagy la coeur?” — Kérli az egyik kis tudós lány, mire a mama nyugodtan feleli: „Sem le coeur, sem la coeur, hanem liqueur, gyerekek.”

— **Ministeri párbeszéd.** Tisza Kálmán és Pauler Tivadar e napokban találkoztak. „Hallottam, — mondá Tisza, — hogy kedves nőd Badacszyban bált rendez a Solymsiné javára.” — „Remélem, — jegyzé meg Pauler — nincs kifogásod ellene.” — „Nekem nincs, — felelte Tisza, — ha nekem nem kellemetlen, hogy a nőd olyan bálnak a lady patronesse a melyet én be fogok tiltani. Így beszél az e „B. Hirlap.” Hogy a bók elmaradt, az bizonyos.

— **Megtaláltam.** „Csacza, Magyarországnban. Brandt Richárd gyógyszerész urnak Zürichben. Teintetes ur! Engedej meg kérem, hogy hálás köszönetem a következő nyilatkozatban kifejezhessem. A mult évben egy magyar újságban olvastam a Brandt Richárd-féle svájci labdacskoról. Mivel minden szenvedés, beteges ember fájdalomaink enyhítésére törekszik, én is ezt keresve, Török József ur b-pesti gyógyszerésztől megkértem az ön labdacskait. S a mit kerestem ebben a gyógyszerben meg is találtam, gyomor- és bélbajaim már is tetemesen megjavultak. Ezer köszönet önének! Teljes tisztelettel, Szikora Ferencz, kereskedő.” — A svájci labdacskok 70 krért egy dobozzal, a gyógyszerárakban kaphatók.

— **A folyó évi** Októberi (Dienes) országos vásár következő rendben fog megtartatni: 1. Hétfőn bór, gyapju, mész, dió stb. továbbá 2. Kedden tul, iparcikkék gabona neműek és 3. szerdán mindenféle terményvásár. 4. 5. Csütörtök, péntek juhvásár, 6. 7. Szombat, Vasárnap, sertésvásár. 8. 9. Hétfőn, Kedden nagy baromvásár.

— **A lévésztrulát** tagjai a mult vasárnapra kitűzött közgyűlésen az alapszabályok szerint a határozatképeséhez megkívánt számban nem jelenvé meg; az évi rendes közgyűlés a folyó szeptember 16-án vasárnap délelőt 10 órakor a kir. törvényeszk nagy tereben fog megtartatni, melyre a tagok ezennel meghívotnak.

— **A korteskedések** idestova véget érnek már a collegiumban; a jogász-segélyező-egyleti elnök választás a mai nap meglez, mindkét párt erős küzdelmet fettejt jeltölkéte megválasztására; mindazonáltal is a Németh Károly megválasztása bizonyosnak mondható.

— **Hymen.** László József ur az I. magy. ált. biztosító társaság fiatal tisztviselője Hétfőn vezető őrthöz Rájner Vilmos tátraföldi furdőigazgató bjos és művelt leányát Irónék Iglón. — Boldogság kísérje tiszta szerelmből kötött frigyüket.

— **Beküldeték.** Debreczen szab. kir. város polgármesterének évi jelentése; a számos becsodatot tartalmazó jelentésre alkalmilag visszatérünk.

— **Városunk közönségének** körében mozgalom indult meg egy, Krecsányi Ignácznak vendő, ezüst koszorúra, esetleg más emléktárgyra.

— **Hajdu-megye** alispáni székére, mint legutóbb kilátással bírótak, Lengyel Imre törv. széki bíró és Rázo Gy. szolgabíró emlegetik.

— **Urak és hölgyek;** kik a képes újság szeretik csekély viszont szivességért megküldölj lapunkat. Neveiket az Illustriert Blätter für Stadt und Land Wien VIII. Alserstrasse 47. kiadóhivatalhoz küldjék be. (319)

* **Új czég.** Scholcz Adolf főmóntó, czégledutczán a 60-ik számú házánl főmóntó üzletet nyitott hol bronzirozott fém-házszámok, az utca nevével együtt — darabonként 1 ftrtjával rendelkezhet meg. Ugy küi mint beföldi kályhák; összerak fenyöz és begittel. Felhívjuk küldönösen az építtező közönség figyelmét ezen új czégre. De ajánljuk mindazoknak, a kis czégtáblákat s más éfelse jelzökeket öhajtanak készíttetni, mint a mely készítmények, csinoságuknál fogva emleket az épületek díszét.

— **A „Képes család lapok”** 49-ik szám tartalma: Apáczyánk szánták; ebeszélés (folyt. köv.), írta Szépfaludy Ö. Ferencz. — Alkony; költemény, írta Reviczky Gyula. — Br. Dr. és Nr.; genre, írta Szomoró Károly. — A boszu áldozatai; beszély (vége), írta Paczó István. — Biron szerelem; ebeszélés az orosz udvari életből (vége), közli Miles Béla. — Heti tárca; (Eseménydus hét), írta —y. — Korai heradás; ebeszélés (vége köv.), írta Halász Ferencz. — Beteg család; vig beszély (vége köv.), közli Philantrop. — Különös temetés; közli Lukács Lajos. — Gondolatok. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képek: Apai öröm. — Gyermekek a mezőn. — Versenyfutás seprökkel. — Melléklet: A „Valéria” című regény 145-160 oldala. — Mai számunkhoz van mellékelve a „Növilág” szeptember havi száma. — A borítékon. Heti naptár. — Sakk-talány. — Szám-rejtvény. — Talányok megfetelese. — Megfetező névsora. — Kérdések. — Feleletek. — Ajánlatok. — A kis lotto húzásai. — Hirdetések. — Előfetheteni: Mehner V. Vilmosnál, Budapest. IV. ker. papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 ftr, fél évre 3 ftr, negyed évre 1 ftr 50 kr.

Szintársulatunk Budán.

Kedden Szigeti József jeles vigjátéka „A fusiak” került színe. A mulattató meséjű és olmes párbeszédű műben Ditróiné-Eibenschütz Mari asszony tartotta jutalomjátékát. A jutalmazott megjelensé alkalmával Mészáros István alkalmi beszéd-el üdvözölte, átnyujtva neki Szegszárd városának koszoruját, hol Ditróiné asszony született; továbbá Kassa, Debreczen, Kolozsvár városok és a népszínház személyzetének, valamint a budai polgári körnek babérkoszoruit. Végül pedig Budapest közönségének gyönyörű arany babérkoszoruját adta át, rajta

Debreczeni hírek.

— **Városunkat** a kolozsvári egyetemes konventen Révész Bálint püspök és Tóth Sámuel konventi jegyző, képviselik. — **József főherceg** a hétfői vonatral érkezett városunkba; a pályaházánl megjelené Hajdumegye főispánja gróf

* Volt idő, midőn azt hívék, hogy a vesszők aranyat tartalmaznak.

mulást felhasználva, színészársának mellényét, annak balkaröltőjén kibuzza.

Volt taps, volt kacagás. Aztán másnap a hirlapok kegyetlenül eldöngették Szatyí urat.

Egyik szemét „gyerekkori jámbor magavisélet” folytán vesztette el. Van a ki ezt neki „hibául” róvjá fel. Ő pedig a szimpadon még ebből is mókát csinál.

Egy vigjátékban egyszer egy nyárspolgárt személyesített, s egy fiatal könnyelmű nemessele alkudozott annak ősi kastélyára, ki ez alku miatt vérg sörte, azt kérdezi: „Mondja csak Benoiton ur, mit csinálna ön őseim kastélyával!”

— A mi a marpus ur őseinek kastélyát illeti, megvalom önének „három m” szem között stb.

Persze, hogy volt rögtön kacagás és taps nemesek a néző-térén, hanem a szinfallal közzét. De, hogy is ne nevetének, a mikor saját fogatkozását is odaállítja a közönség mosolyogni kész arca elé!

Persze, hogy az újságoktól az ilyenekért is kiklap!

Az újságok megkorhólták őt azért is, hogy nemrég a „Szinházi képtelenségeket” választá jutalomjátékaul. Pedig hát ő neki e daraball igen jó „szímat”-ja volt.

Jutalomjátékának előleges hirdetésére ó ugyan egyetlen újságíró sem „instálgat.” Tarka szinlapokat, főlőles plaktókat sem készített. A város közönségét sem hívja meg hirlapokhoz mellékelt tiszteletteljes óriás névjegyekkel, hanem kiválasztá jutalomjátékául a „Szinházi képtelenségek”-et. Az újságoktól jól kikap ugyan, hanem a közönség megtölti a bőde minden zugát, s Szatyí urnak 237 forint nettó jövedelemtí átí a markát.

Hát, ez volt a mult évben az igazi szinházi képtelenség! És ő ezt a képtelenséget ki tudta szímatolni? De hát neki nagyon könnyű! Szereti már őt Nagyvárad közönsége!

ezeidre. Most „elhitették” vele, hogy a „művész” név is „megilleti.” Miután jutalomjátéka hétfőn le: kiválasztotta ez alkalomra az „Armany és szerelem” előadását.

Es most attól fél, hogy a honlapi előadás — „nem sikerül.”

Önmagát nem félti, sem szerepét, hanem attól tart, hogy bankó helyett megmaradt beléptijegyeket fog neki átszámolni az a szinházi pénztárnok ur.

Nagyvárad közönsége azonban valószínűleg nem így gondolkodik, s befogja bizonyítani, hogy Szatyí ur jutalomjátéka ez évben is — „sikerüljön fog!”

Mikor engem Szatyí ur olyan szives szeretettel ápol, s naponta elfjárt vizsgálatni, megígértem neki, hogy kap tőlem egy „tárczát” emlékül, Ime itt nyujtom azt eme sorokban.

Nem értékes, még talán a bőre is csak szatyínyómból van. Az üresség benne oly mérhetetlen, mint a nagyváradi szinkör, mikor abban az állandó szinház javára jötekönyvesítet előadás tartanak. Ezt a látónóg ürességet majd csak teletölti bankóval a jó közönség. Van azonban annak egy rejtke, tartalmát felfedezem, s nem Szatyínak, hanem az őt igazán szerető közönségnek adom jutalmul.

1879-től 1883. augusztus 30-ig való szereplésének táblás kimutatása ez. A kinek e statisztikára nézve kétsége van, nézegesse át a őt idény szinlapjait, azok beigazolják, hogy Szathmár Árpádról „a minden” czim, csakugyan rék illik.

„Ennyi munka” megérdemli, hogy e kitűnő sziművész hétfőn este a közönség által ismételtlen érdeme szerint legyen kitüntetve.

Ime az én megígért „üres tárczám” egyedül értéke tartalma:

Többsz kimutatása annak, hányat játszott Szatyí ur Nagyváradon 1878. május 11-től 1883. augusztus 30-ig?

A szinlapok nemei	Mátyók Béla igazgatása alatt	Mosonyi J. K. igazgatása alatt	összesen
Tragédiák és Sziműben	28	30	58
Vigjátékokban	44	21	65
Népsziműben	24	15	39
Babáztásban	27	3	30
Operetében	27	23	50
összesen a hat idény alatt	100	110	210

Ismételtett ezekből a hat idény alatt:

- A „Kornevelli baragok” 21-szor.
- A „Sárka csikó” 14-szor.
- A „Boccaccio” 3 év alatt 13-szor.
- A „Kisasszony feleségem” 10-szor.
- A „Falu rossza” 9-szor.
- A „Gascognei” 9-szor.
- „És a „Fatinitza” 8-szor.

Rátkay József.

*) Sikerült is,

Szerk.

„Felirással: „Ditróiné E. Mari asszonynak jutalom-játékára a budapesti közönség 1883. szeptember hó 11 én.” Ditróiné asszony könyvtel szemekkel köszönte meg e megemlékezést. Az előadás többszörös megszakítással folyt, mert a közönség minden alkalmat megragadott, hogy kedvencét tapssal kitüntesse és a felvonások után is sokszor kibívtta. Ditróiné asszony Irma szerepében újra bebizonyította, hogy tehetséges színésznő, kiben kedélynaiság, helyes felfogás és természetes játék egyetül, mi őt a vidék legjobb erői közé sorozza. Különösen sikerültek kedden a pajzanság kitérői és a meglepő és a felületést is találon ábrázolta. A többi szereplők közül ki kell emelni Németh József (János) kitűnő alakítását, az öreg ur szerepét sok találó vonással ruházta fel. Abonyi (Halmi) jó szerelmes ábrázoló volt. A nézőtér szorongásig megtelt.

A közönség köréből.*)

Meghívsult árverés.

F. hó 12-én bizonyos uri egyén, H. Gy. helybeli kereskedő üzégől részlet fizetés mellett megvásárolt 2 drb
*) E rovathatban közöltékért a szerkesztő nem vállal felelősséget.
Szerk.

varrógépet s azokat azonnal a csepléd-utczai szibongó tőre vitette, állítólóg Margittára leendő szállítás végett.
Azonban H. kereskedőnek kételeyi támadtak, mert hát köztudomásu, hogy a csepléd-utczán a könnyen mozgatható dolgok szokatlan elárúsítatni; utasította tehát egyik segédjét, nézne utána, vajjon a gépek nem ezen csepléből vándoroltak-e a mondott helyre? Éppen jökor érkezett; Andris a dohos-hajdu már ugyancsak kiabálta az egyszer — kétszer, a segéd azonban közbelépett s kijelentette, hogy nem engedi az árverést befejezni, mert az árverés nem perrendszerű; a gépek még nem voltak lefogalva!... A dolg vége az lett, hogy a gépek visszashasználtattak a kereskedő raktárába.
Hírlik, hogy a tettes közhivatalt visel.*) Argus.

Szerkesztői üzenet.

— S.... J. urnak Hlyb. A közérdektől czíket köszönjük. Engedelmevel a jövő számunkra feltűnik el.
— **Madhási H.** B s r m a y. Azt hisszük, nem késik jövő számunkban sem, miután erre már később érkezik.
*) Nem hisszük. Szerk.
Felelős szerkesztő: **Tóth László.**
Főmunkatárs: **Sipos Bálint.**
Kiadótulajdonos: **Zicherman H.**

NYILTTÉR.

Salvator

első rangu vasmentes savanyuvíz,
lithium és bornátriumban gazdag forrás, orvosi tekintélyek által a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve; — kiváló szer a köszvény, hólyag és vese bajoknál. Borral használva igen kellemes itatóital.
Kapható ásványvíz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszerertárban.
Salvator-forrás igazgatóság Eperjesen.
Raktárak Debreczenben: **Csanak József, Geréby Fülöp és Rickl J. Z.** uraknál.
(190.) 18—25.

Eladó tengeri-górék.

A ref. Ispótyai melletti telepen lévő 110 folyó öl hosszú tengeri-górék együttesen vagy kisebb részekben is eladó.
Bővebb értesítést ad
Dr. Komény Mór
(365) 1—1.
ügyvéd, Piacz 1889. sz.

Haszonbérleti hirdetés.

A nagy-létai határban V.-Pécs vasuti állomásához egy óra járásnyira egy tagban lévő 600 köblös szántóföld bármely érában haszonbérbe adatik. További feltételekre nézve értekezhetni a tulajdonossal
Özv. Hécezei Szabó Gyulánéval
Debreczenben Nagy-csapó-utca 315 sz.
(356) 8—3.

Saját termésü válogatott Passatutti szőlőt

ajánl

CSANAK JÓZSEF
kereskedése.

(25.) 37—52.

Ujjonnan javított biztonsági borotva készülék.



Eddig el nem ért s nagy előnnyel járó mű, mely által még az is, ki magát borotválni nem tudja, oly műszernek jut birtokába, melylyel magát A leggyorsabban és legkönnyebben megborotválhatja.
Sajátságos szerkezeténél fogva minden megvágás vagy bőrkarcázolás lehetetlen.
Ára 1 darabnak 3 forint. Különös finom 4 frt. Minden borotvához egy képes használati utasítást adunk.
Ügyvőkök és újra elárúsítóknak gyári áron.
Minden darab borotva készülék védjegyemmel van ellátva.
Megrendeléseket közvetlenül **Klingl et Baumannál**, Bécs, Tegethoff-strasse No. 3.
(302) 4—6.

Eladó vendéglő.

T.-Abád-Szalókon a piac főterén a „Magyar Zászló”-hoz czimzett elsőrendű vendéglő, melynek épületei 13 ezer forintot képviselnek, egy hold területű portával s kerttel, berendezett tárgyakkal 7, azok nélkül pedig 6 ezer forintért kedvező fizetési feltételek mellett, női társ elhalálózás következtében, örök áron minden órában eladó; bővebben értekezhetni ez iránt bérmentes levelekben tiszta-abádszalóki lakos tulajdonossal, Csűrilla János urral.
(362) 3—8.

Titkos betegségeket

gyógyítok legújabb kutatások nyomán, még a legkétesebb esetekben is, anélkül, hogy napi foglalkozásában zavartatnák. Épen ugy kigyógyítom a titkos ifjúkori bűnök (Onania) gonosz következményeit, idegbomlás és tehetetlenségeket.
DR. BELLA,
tudós társaságok tagja stb. Paris,
(221) 9—12. 6. Place de la Nation. 6.

375. szám.

ÁRJEJYZÉKE
az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeiről saját raktárában.

Árak ausztriai értékben
Kötelezettség és engedmény nélkül.
Készpénz fizetés mellett.
Ingyen zsákkal. 100 kiló

A. B. Asztali dara nagyszemű	21.—
C. szinte	20.—
0 Királyliszt	20.40
1 Lángliszt	29.80
2 Montliszt	19.40
3 Zsemlyeliszt különös	18.40
4	17.40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	16.20
6. szinte 2-sod	15.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső rendű	14.20
8. „ 2-„	13.20
8 1/2 Barna kenyérliszt 1-ső	11.80
8 3/4 „ 2-od	9.20
9. Lábbliszt,	7.20
10. Veresliszt,	—
11. Finom korpa zsákkal	5.20
zsáknélkül	4.60
12. Durvakorpa zsákkal	4.60
zsáknélkül	4.—
Simán őrölt búzaliszt zsákkal	10.40
ugyanaz „ nélkül	9.80
Csirke búza	—
Dara és liszt 25 kilós zacskókban 100 kiló zacskóval együtt 60 krral drágább.	—
Debreczen, 1888. szept. 14.	—
A zsákok súlytartalma, — tehsúly tisztasúlynak véve.	—
A. B. C. 0—8 1/2 számig 25 és 85 kiló.	—
10 11. 12. „ 50 „	—
Sima liszt „ 75 „	—

164. szám.

Budapesti gőzmalom liszték

ÁRJEJYZÉKE
Csanak József lisztkereskedéséből Debreczenben.

Készpénz fizetés mellett, kötelezettség nélkül az árváltozásokért.

Zsákok súlytartalma 0—8 1/2 85 8 3/4 70 kilo tehsúly tiszta súlynak véve.

Szám	100 kilonként.	
	egész zsák vételnél	felbonvén 5 kilón felül
A. Búzadara nagyszemű	21.—	21.60
C. közép	20.—	20.60
0 Királyliszt	20.40	21.—
1 Lángliszt	19.60	20.40
2 Montliszt	19.40	20.—
3 Zsemlyeliszt 1 rendű	18.40	19.—
4 „ II.	17.40	18.—
5 Fehér kenyérliszt I r.	16.20	16.80
6 „ II.	15.20	15.60
7 Közép kenyérliszt I.	14.20	14.60
8 „ II.	13.20	13.60
8 1/2 Barna kenyérliszt	11.80	12.20
8 3/4 „	9.20	9.60

Búzadara és liszt 25 kilós ingyen zacskókban 50 krral 100 kiló drágább, az egész zsák vételnél kitett áraknál.
Debreczen, 1888. Szept. 14.
(25.) 35—58.

AZ ELSŐ KÖZVETÍTŐ- ÉS TUDAKOZÓ-INTÉZET
Debreczen, főpiacz, a városházzal szemben.

Eladó bérház.

Egy ujonnan épült nagyobb bérház 7% tiszta jövedelemnek megfelelő tőke vételárért kedvező feltételek mellett eladó.

Nagy-Péterfia-utczán 961-dik számú házban egy lakás, mely áll: 1 utczai, 2 udvari, 1 előszoba, konyha, pincze és padlásból, azonnal kiadó.

12 nyilas fekete föld az elpi határban kiadó. 25 nyilas föld az elpi határban kiadó.
Eladó egy jó karban lévő ház, mely áll 8 szoba, pincze, kamara, kőkut és hozzá 2 1/2 öl föld. Az elpi határban 12 nyilas fekete föld kiadó. Jó házból való fiuk fűszerkereskedésbe azonnal elhelyeztetnek.
20 drb gőzmalom részvény megvételre kerestetik. Helyben egy jó családnál 2 fiu- vagy leány-gyerek, havonkénti 25 frt fizetésért teljes ellátásban részesül.
Egy 2—2500 frt árú ház megvételre kerestetik. Egy cseres ház — szabad udvarral mellék utczán — bérbe kerestetik. 100—200 frt évi bér mellett 3 évre.
Egy alig használt finom készülőkü fedeles és ruganyos hintó, jutányos áron eladó, értekezhetni intézetünkben. (2476)
Kocsik igazítását és ehhez hasonló munkákat helyben vagy vidéken, méltányos ártért s gyorsan készít egy szakértő; lakása megtudható irodámban. 1—2.
Egy kitűnő helyen egy 30,000 frtos igen jó karban lévő emeletes ház, mely most is 8%-ot jövedelmez eladó 15,000 frt bank-teher esetleg rajta maradhat.
Hatvan-utczán egy ház eladó, — esetleg elcserélendő. A ház áll 20 szoba, világos utczai pincze-lakás, beültetett tágas udvar-kert, szőlő s minden hozzá szükséges mellék épületekből.

Egy négy ló erejű jó karban lévő jürgány eladó. (2256.)
Széchenyi utczán három szobás lakás tartozékával együtt kiadó. (2051.)
Az erdő előjén egy kis lakás szőlő terméssel együtt kiadó. (1862.)
Egy pamlag hat székkel egy finom szalon asztal és egy álló-tükör olcsó ártért eladó. (2052)
Vendéglősöknek több rendbeli alpaka kanna, ovál és születes tálszák, mint szinte apró czukor tálcák alakából eladók.
Egy jó bizonyítványokkal ellátott okleveles szülész és férje kovacs-mester évi állomást öhajtatna valameily községbe nyerni.
A piaczen három utczai szobás garzon lakás tartozékaival együtt kiadó. (1487.)
Egy 4—500 holdat tevő birtok gazdasági épületekkel ellátva több évekre haszonbérbe kerestetik. (1349)
40 hold föld tanyával együtt több évekre kiadó. (2315.)
Csepléd-utca elején a Piaczhoz igen közel egy emeletes ház ondódi földjével együtt 20,000 frtért eladó.
A városban legolcsóbb ártért koszt adás ajánlatik. Bővebb felvilágosítást intézetünkben. (2289.)
A nyil utczán egy ház bolttal együtt kiadó. (2340.)
Több rendbeli föld megvételre, esetleg bérbe kerestetik.
34 holdas tanyás birtok kiadó.

Bérbeadó vendéglő.

Egy közel fekvő és népes r. t. városban egy nagy vendégfogadó, mely tartalmaz: 5 bútorozott vendég szobát, táncztermet, ebédlőt, kávéházat, konyhát, kamarát, 20 lóra való istállót, tágas udvart rajta kuglizót, (széna és zab eladási joggal) s egyéb vendéglőhöz tartozó kellékeket. — Bővebb felvilágosítást készséggel s minden díj nélkül ad — irodánk.

Mindenemü magán- és kereskedelmi ügyletekben a levelezés bel- és külföldre francia, angol, olasz, török, román s orosz nyelven eszközöltetik.
Az ezen rovatokban közlöttek iránt ingyen felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz
ZICHERMAN H. irodája, főtér Simonffy-ház. (28)

Linkesch Samu özv.
vasüzlete Eperjesen.

Ajánlja szolid szerkezetű és diszes kiállítású **KRAKÓI CSERÉPKÁLYHÁIT** fa- és kőszénfűtésre; kandalló és takarékkonyhák; melyek berendezésöknél fogva mint tűzi anyag megtakarítók általános közkedveltségnek örvendnek.
Képviselőség DEBRECZENBEN
Kaszanyitzky Endre üveg és porcellán üzletében, a hol megrendelés végett képes árjegyzékek sőt részben természetbeni minta-kályhák is, — a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak és felvilágosítás mindenről készséggel adatik.
(327.) 7—15.



PÁJER JÓZSEF

ÜVEG, TÜKÖR, PORCELLÁN, KÖEDÉNY és LÁMPA GYÁRI RAKTÁRA DEBRECZENBEN

ANYA-ÜZLET: EGYHÁZTÉR.

FIÓK-ÜZLET: RICKL JÓZSEF Z. üzletével szemben.

Van szerencsém az alatt elsorolt árukat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani, u. m.:

Asztali teríték 6 vagy 12 személyre,
fehér, színezett, vagy arany diszítéssel
8 frt 25 krtól 100 frtig.

Thea készlet 6 vagy 12 személyre,
4 frttól 18 forintig.

Kávés készlet 6 vagy 12 személyre
4 frttól 15 frtig.

Fekete kávé, tálcával 6 vagy 12 személyre
4 frt 50 krtól 15 frtig.

Mosdó készletek fehér vagy színezett
3 frt 50 krtól 18 frtig.

KÉT RÉTŰ BEFÖTTES TÁLAK
6 vagy 12 ozsonna-tányérral
2 frt 50 krtól 9 frtig.

KALÁCSOS TÁLAK 2 FÜLLEL
6 vagy 12 ozsonna-tányérral
1 frt 40 krtól 9 frtig.

Virág-vázák, virág-cserepek üvegből,
Terakottából vagy Majolikából
párja 20 krtól 15 frtig.

Dohány-, szivar-tartók, kávé-, theás-csészék,
pálinka készletek,
nagyválasztékban, melyek mind igen czélzerű s olcsó menyasszonyi ajándéku
szolgálnak.

Szeglet metszett vagy préselt, talpas és talp nélküli
ÜVEGTÁLAIM
6 vagy 12 ozsonna-tányérral 1 frt 17 krtól 9 frtig.

Asztali üveg terítékeim 12 személyre,
mely áll 75 drb franczia mód szerint vékony üvegből
19 frt 50 krtól 35 frtig.

Asztali és függő lámpáim
nagy választékban, ugyszinte minden hozzá tartozó
egyed darabok nálam beszerezhetők.

VAS MOSDÓ-ASZTALOK
3 frt 50 krtól 12 frtig.

Berndorfer-féle és más angol gyártmányu

EVŐ ESZKÖZEIM

valamint tálcák, plén vagy fából olcsón beszerezhetők.

Vendéglők és kávéházak felszerelésére a legjobb minőségű és
pontosan hitelesített

üveg- és porcellán-edényeim
nagy választékban.

Megvakult régi tükörtáblák ujonnan öntése,
saját műhelyemben a leggyorsabban csekély árért
készíttetnek.

Uj és ócska épületek üvegezését pontosan teljesítjük, vagy uj
ablakok raktáramban mindenkor kaphatók, mérték után rövid
időn készíttetnek.

Aranyozott, fekete vagy faragott léceim

KÉP RÁMÁKNAK

dus választékban vannak, valamint **kész kép ráma** minden
nagyságban találhatók.

(366) 1—6.

PÁJER JÓZSEF
ÜVEG, TÜKÖR, PORCELLÁN, KÖEDÉNY és LÁMPA GYÁRI RAKTÁRA DEBRECZENBEN
ANYA-ÜZLET: EGYHÁZTÉR.
FIÓK-ÜZLET: RICKL JÓZSEF Z. üzletével szemben.

PÁJER JÓZSEF
ÜVEG, TÜKÖR, PORCELLÁN, KÖEDÉNY és LÁMPA GYÁRI RAKTÁRA DEBRECZENBEN
FIÓK-ÜZLET: RICKL JÓZSEF Z. üzletével szemben.

PÁJER JÓZSEF
ÜVEG, TÜKÖR, PORCELLÁN, KÖEDÉNY és LÁMPA GYÁRI RAKTÁRA DEBRECZENBEN
ANYA-ÜZLET: EGYHÁZTÉR.
FIÓK-ÜZLET: RICKL JÓZSEF Z. üzletével szemben.

Saját termésű tisztán kezelt ÉRMELLÉKI és BAKATOR BOROK

egész és fél literes palackokban,

friss ideai töltésű bel- és külföldi

ÁSVÁNYVIZEK.

Szabadalmazott **KÁTRÁNY-FESTÉKEK,**
ugyszintén olajban törtt készfestékek

különbéle színárnyalatokban.

Pugliai gépolaj, amerikai petroleum, belgái kocsi ke-
nőcs, gazdasági magvak és búzaoltó szerek jutányos árak
mellett beszerezhetők

Rickl József Zelmos
fűszerárú üzletében.

(158.) 16.

Árverési hirdetmény.

4231.
1883.

A debreczeni kir. törvényszék tkvi osztálya által közhírré tétetik, miszerint a m. kir. kincstár mint végrehajtató részéve Nagy Gábor és társai végrehajtást szenvedettek ellen 997 frt s járuléka kielégítése végett 1883 évi január hónap 25. bírói árverésen eladott s a debreczeni 2545. sz. tjkvben 1869 népsor számu házastelek és ondódi földnek $\frac{8}{100}$ -ed része utó ajánlat folytán, a 2546. sz. tjkvben 1870 népsor számu házastelek, s ondódi földjének, valamint 8568. hrsz. alatti ujosztási földnek $\frac{8}{100}$ -ed része pedig az első árverésen el nem kelése miatt 1883. évi szeptember hó 28-ik napján d. u. 3 órakor a kir. tszék árverési termében megtartandó bírói árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár az utóajánlat által érintett ingatlanokra a már kötelezőleg megajánlott 2310 frt a 2546 sz. tjkvben foglalt ingatlanokra 1721 frt 50 kr. illetve 632 frt melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben vagy ovadékképes papirokban az árverésen a kiküldött kezéhez leteendő.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése után 3. egyenlő részletben és pedig az első 1 hó a második 2 hó, a harmadik részlet 3 hó után fizetendő.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverési egyéb feltételek a hivatalos órák alatt, a tkvi hatóságnál megtekinthetők.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1883. augusztus 14-kén tartott üléséből.

Szűcs István
h. elnök.

(364) 1—1

Szabó
h. jegyző.

Haszonbérbe adandó majorsági föld!

A csapó utcai sorompónál fekvő Vecsey-féle nem egészen 10 hold területű majorsági földnek f. év Október 1-ső napjától számítva 7 évi időtartamra leendő árverés utáni haszonbérbe adása 220/1883 G. Sz. B. sz. a. kelt végzéssel elrendeltetvén, annak foganatosítására folyó év Szeptember hó 20-kának d. u. 3 órája az egyház tanácstermében kintütetik.

Hova a berleni ssándékozók megbizatnak. — Az árverési feltételek nálam megtekinthetők.

Rab László
egyházi algondnok.

(368) 1—1.

III. Árverési hirdetményi kivonat.

A h.-szoboszlói kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a h.-szoboszlói takarékpénztár végrehajthatónak Kürty Jeremiás végrehajtást szenvedő ellen 670 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a h.-szoboszlói kir. járásbíróság) területén lévő H.-Szoboszló városában fekvő a h.-szoboszlói 4656. sz. tjkvben foglalt 570 hrzi 2019 népszu belsőségre az árverést 600 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883 évi Október hó 16-ik napján dél e. 9 órakor a h.-szoboszlói kir. jbiróság tkvki osztálya hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10 % -át vagyis 60 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam malszámitott és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteni, avagy, az 1881. LX. t.-cz. 170. §- értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegus elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Szoboszlón 1883. évi július hó 11-dik napján.

A h.-szoboszlói kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

(361.) 1—1.

Nagy Károly
kir. járásbíró.

Arlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. k. állami méntelep eperjesi osztályában elhelyezett katonái legénység, valamint az ugyanott lévő ménlő-állomány részére folyó évi november hó 1-től 1884. október hó végeig szükségendő takarmány és élelmi cikkek u. m. kenyér, zab, széna, árpa-szalma, alom-szalma, kemény tűzifa és petróleum, továbbá a debreczeni osztályában lévő ménlő-állomány részére ugyanezen időre szükségendő zab mennyiség biztosítása végett:

1883. évi szeptember hó 30-án a debreczeni osztály zab-szükséglete részére d. e. 10 órakor az itteni méntelep számirodában és

1883. évi október 7-én az eperjesi osztály részére d. e. 10 órakor Kassán a városi kapitányságnál új írásbeli zártajánlati arlejtés fog tartatni.

A szállítási szerződések, illetve feltételek a helybeli méntelep számvevő irodájában, az eperjesi méntelep-osztály irodájában és Kassa város kapitányságánál megtekinthetők.

Debreczeni állami méntelep parancsnoksága.

(367) 1—3.

(Bgm.)